

Oskara Kalpaka Liepājas 15. vidusskolas
IEKŠĒJĀS KĀRTĪBAS NOTEIKUMI
Liepājā

2016. gada 02. septembrī

Izdoti saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 24.
novembra noteikumu Nr. 1338 „Kārtība, kādā
nodrošināma izglītojamo drošība izglītības
iestādēs un to organizētajos pasākumos” 6.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Oskara Kalpaka Liepājas 15.vidusskolas (turpmāk tekstā – Skolas) iekšējās kārtības noteikumi izdoti saskaņā ar Izglītības likuma 14.panta 21.punktu, Ministru kabineta 2009.gada 24.novembra noteikumu Nr. 1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” 6.punktu un Oskara Kalpaka Liepājas 15.vidusskolas Nolikuma 10.1.punktu īpaši ņemot vērā un nosakot rīcības shēmu attiecībā uz 2009.gada 24.novembra noteikumu Nr.1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” 5¹. punktā pausto;
2. Iekšējās kārtības noteikumi nosaka:
 - 2.1. skolas darba dienas organizāciju;
 - 2.2. skolēnu uzvedības noteikumus Skolā, tās teritorijā un Skolas organizētajos pasākumos;
 - 2.3. evakuācijas plāna un informācijas par operatīvo dienestu izsaukšanu izvietojumu Skolā;
 - 2.4. alkohola, cigarešu, narkotisko, toksisko un psihotropo vielu, gāzes baloniņu, gāzes pistoļu, šaujamieroču un auksto ieroču iegādāšanās, lietošanas, glabāšanas un realizēšanas aizliegumu Skolā un tās teritorijā;
 - 2.5. skolēna rīcību, ja skolēns kādas personas darbībā saskata draudus savai vai citu personu drošībai;
 - 2.6. direktora un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret skolēnu;
 - 2.7. skolēnu tiesības, pienākumus un atbildību par iekšējās kārtības noteikumu neievērošanu;
 - 2.8. kārtību, kādā Skolā uzturas nepiederošas personas;
 - 2.9. atbildīgos un kārtību, kādā skolēni tiek iepazīstināti ar šiem noteikumiem;
 - 2.10. rīcību, ja izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību.

II. Skolas darba dienas organizācija

3. Skolas galvenās ieejas durvis atver plkst. 7.00.
4. Mācību stundas sākas plkst. 8.30.
5. Skolēni ierodas skolā savlaicīgi - pirms mācību stundu sākuma.
6. Sešgadīgos bērnus, pirmo klašu skolēnus katra mācību gada 1. semestrī:
 - 6.1. uz skolu pavada vecāki (aizbildņi) vai vecāku (aizbildņu) pilnvarota persona, kas bērnu aizved līdz klases telpai un atstāj sākumskolas skolotāja vai skolotāja palīga uzraudzībā;
 - 6.2. pēc nodarbībām bērnus sagaida vecāki (aizbildņi) vai vecāku (aizbildņu) pilnvarota persona.
7. Stundu saraksts, šie noteikumi, interešu izglītības nodarbību un citi saraksti ir izlikti skolas informācijas stendā, skolas mājas lapā;
8. Skolēni, atnākot uz skolu vai dodoties mājās, iepazīstas ar izmaiņām stundu sarakstā, ja tādas ir plānotas.

9. Kabineta atslēgu skolotājs saņem un nodod Skolas apsargam;
10. Skolēni apmeklē visas mācību stundas saskaņā ar stundu sarakstu;
11. Pēc mācību stundām un/vai nodarbībām un konsultācijām skolēni dodas mājās;
12. Mācību stundu laikā:
 - 12.1. skolēns skolu, tās teritoriju var atstāt tikai ar klases audzinātāja, skolotāja vai skolas medmāsas rakstisku atļauju,
 - 12.2. klases audzinātāja, skolotāja vai skolas medmāsa iepriekšminēto rakstisko atļauju izsniedz tikai pēc telefoniskas sazināšanās ar skolēna vecākiem/aizbildņiem,
 - 12.3. skolas garderobiste izsniedz apģērbu tikai skolēniem, kuriem ir iepriekšminētā rakstiskā atļauja.
13. Par kavējumiem slimības vai citu attaisnojošu iemeslu dēļ skolēnu vecāki (aizbildņi) telefoniski informē klases audzinātāju līdz attiecīgās dienas plkst.08.30;
14. Kavējumu zīmes par neapmeklētajām mācību stundām skolēns ierodoties skolā iesniedz klases audzinātājam;
15. Kavējumus slimības vai mājas apstākļu dēļ (līdz trim dienām) uzskata par attaisnotiem, ja to apliecina vecāku (aizbildņu) rakstīta zīme, kurā norādīti kavējuma iemesli;
16. Skolēns iepazīstina savus vecākus ar ierakstiem dienasgrāmātā/plānotājā vismaz reizi nedēļā (nedēļas nogalē), par ko liecina vecāka (aizbildņa) paraksts;
17. Klases audzinātājs sagatavo un skolēna dienasgrāmātā/plānotājā ielīmē skolēna mācību sasniegumu vērtējumu izrakstus par katru mēnesi līdz nākamā mēneša 5. datumam;
18. Skolēns mācību sasniegumu vērtējumu izrakstus uzrāda saviem vecākiem (aizbildņiem), par ko liecina vecāka (aizbildņa) paraksts;
19. Skolēni ikdienā ģērbjas tīrā lietišķā apģērbā, neatkailinot plecus, vidukli, ievēro personīgo higiēnu.

III. Skolēnu uzvedības noteikumi Skolā, tās teritorijā

20. Skolēni Skolā, tās teritorijā uzturas ievērojot Oskara Kalpaka Liepājas 15.vidusskolas skolēnu uzvedības noteikumus (2.pielikums)
21. Papildus šo noteikumu 20.punktā noteiktajam skolēns:
 - 21.1. mācību stundas sākumā uz sola novieto dienasgrāmatu un tikai mācību stundai nepieciešamos mācību līdzekļus.
 - 21.2. ja ārkārtēju iemeslu dēļ nav sagatavojies stundai, par to skolotāju informē pirms stundas.
 - 21.3. ja nokavē stundas sākumu, klusi un pieklājīgi atvainojas par traucējumu, ieņem savu vietu un iekļaujas klases darbā.
 - 21.4. mācību stundas laikā:
 - 21.4.1. ir atbildīgs par mācību darba rezultātiem — seko līdz stundas darbam, savu iespēju robežās maksimāli apgūst mācību saturu, ir precīzs, izpilda un ievēro mācību priekšmeta skolotāja prasības vai instrukcijas un darba drošības noteikumus;
 - 21.4.2. saudzīgi izturas pret skolas inventāru, darba rīkiem, ierīcēm;
 - 21.4.3. ar savu uzvedību sekmē klasesbiedru un skolotāja darbu;
 - 21.4.4. ja vēlas atstāt savu darba vietu vai mācību kabinetu – vaicā skolotāja atļauju;
 - 21.4.5. mobilo telefonu, mūzikas atskaņotājus tur izslēgtus, spēles tur somā un tikai izmanto mācību procesā vajadzīgas lietas;
 - 21.4.6. ja atbrīvots no sporta - atrodas sporta zālē vai stadionā/ lasītavā, iespēju robežās palīdz sporta skolotājam veikt mērījumus, pierakstīt rezultātus.
22. Starpbrīžos:
 - 22.1. 1.– 4. klašu skolēni uzturas kopā ar klases audzinātāju/mācību priekšmeta skolotāju;

23. 5. – 12. klašu skolēni starpbrīžos uzturas kopā ar klases audzinātāju/mācību priekšmeta skolotāju;
24. Ar savu uzvedību skolēni neapdraud savu un citu drošību, veselību.
25. Pusdienas skolēni ēd tikai skolas ēdnīcā:
 - 25.1. 1.– 4. klašu skolēni ēdnīcā ierodas un dodas prom kopā ar klases audzinātāju/mācību priekšmeta skolotāju;
 - 25.2. pirms ēšanas nomazgā rokas, pārvietojies mierīgi un netrokšņo, ievēro galda kultūru;
 - 25.3. neiznes no ēdnīcas traukus, galda piederumus un ēdienu;
 - 25.4. nepiegružo ar ēdienu un uztur kārtībā skolas telpas.
26. Skolēni:
 - 26.1. ievēro skolas darbinieku aizrādījumus;
 - 26.2. virsdrēbes atstāj skolas garderobē pirms pirmās mācību stundas sākuma;
 - 26.3. virsdrēbēs neatstāj naudu, mobilo tālruni u.c. personīgās lietas;
 - 26.4. virsdrēbes var saņemt tikai pēc mācību stundu beigām;
 - 26.5. regulāri (vismaz ik pēc trijām mācību stundām) mazgā rokas.
27. Stundām sākoties klašu garderobes tiek slēgtas, skolēniem nav atļauts, uzturēties garderobēs bez vajadzības un tās atvērt patvaļīgi.
28. Mācību stundu laikā skolēni individuāli virsdrēbes garderobē saņem uzrādot klases audzinātāja, skolotāja vai skolas medmāsas rakstisku atļauju doties mājās.
29. Skolēni nēsā maiņas apavus.
30. Par kārtību garderobē atbild klases audzinātājs/a.

IV. Noteikumi skolas organizētajos pasākumos

31. Skolas organizētie pasākumi tiek organizēti ārpus mācību stundām, īpašos gadījumos to norises laiks un vieta jāsaskaņo ar skolas direktoru.
32. Klases vakara laiku un norises vietu jāsaskaņo ar direktora vietnieku izglītības jomā/audzināšanas darbā vismaz vienu nedēļu pirms pasākuma.
33. Klases audzinātājs ne vēlāk kā trīs dienas pirms pasākuma rakstiski informē vecākus (aizbildņus) par pasākumu un saņem rakstisku vecāku (aizbildņu) piekrišanu par skolēna piedalīšanos.
34. Skolas organizētie pasākumi ilgst līdz:
 - 34.1. 1.– 4. klašu skolēniem līdz plkst. 18.00;
 - 34.2. 5. – 9. klašu skolēniem līdz plkst. 20.30;
 - 34.3. 10. – 12. klašu skolēniem līdz plkst. 22.30.
35. Pēc klases pasākuma klases vai skolas telpas sakārtošanu organizē klases audzinātājs/a.
36. Klases un skolas pasākumos jāievēro šie noteikumi un drošības instrukcijas (3.pielikums)

V. Evakuācijas plāna un informācijas par operatīvo dienestu izsaukšanu izvietojums Skolā

37. Skolas saimniecības vadītājs izstrādā un iesniedz Skolas direktoram apstiprināšanai evakuācijas plānu. Evakuācijas plāni ir izvietoti katra Skolas korpusa katrā stāvā pie galvenajām kāpnēm.
38. Informācija par operatīvo dienestu izsaukšanas kārtību ir izvietota pie Skolas ēkas dežuranta vai apsarga. Tā ietver Valsts policijas, pašvaldības policijas, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Neatliekamās medicīniskās palīdzības telefonu numurus.
39. Skolas direktora, saimniecības vadītāja mājas un mobilo telefonu numuri atrodas pie Skolas ēkas apsarga.

VI. Atbildība par iekšējās kārtības noteikumu neievērošanu

40. Par šo noteikumu neievērošanu skolēniem piemēro izskatīšanas kārtību un darbības šādā secībā (3.pielikums):
- 40.1. mutisks aizrādījums (fiksēts skolvadības sistēmā E- klase);
 - 40.2. rakstisks brīdinājums (fiksēts skolvadības sistēmā E- klase);
 - 40.3. rakstiska vienošanās ar skolotāju par noteikumu ievērošanu (fiksēts skolvadības sistēmā E- klase);
 - 40.4. rakstiska vienošanās ar APU komandu par noteikumu ievērošanu ar vai bez nodarījuma fiksēšanu sistēmā „Rūpju bērns”;
 - 40.5. pašvaldības informēšana.
41. Par skolas īpašuma bojāšanu skolēns un viņa vecāki ir pilnā apmērā materiāli atbildīgi par zaudējumu, kas skolēna vainas dēļ nodarīts skolai. Par nodarījumu skolēns sniedz rakstisku paskaidrojumu.
42. Gadījumos, kad ir aizdomas par narkotisko, psihotropo, toksisko vielu un alkohola lietošanu, skola ziņo vecākiem, neatliekamai medicīniskai palīdzībai un pašvaldības policijai.
43. Skolēni, kuri nav ievērojuši skolas iekšējās kārtības noteikumus, pildījuši vienošanos ar klases audzinātāju/ skolotāju, APU komandu var tikt nepielasti klases un skolas rīkotajos pasākumos.
44. Gadījumos, kad ir aizdomas par vardarbību, administratīvi vai krimināli sodāmiem pārkāpumiem, Skola nekavējoties ziņo tiesībsargājošām iestādēm.

V. Skolēnu pienākumi un tiesības

45. Skolēniem ir šādi pienākumi:
- 45.1. apgūt izvēlēto izglītības programmu;
 - 45.2. ievērot izglītības iestādes nolikumu, šos noteikumus;
 - 45.3. ar cieņu izturēties pret Latvijas valsti, tās Satversmi, vēsturi, sabiedrību, valsts simboliem un latviešu valodu;
 - 45.4. ievērot pedagogu, skolēnu un citu personu tiesības un intereses;
 - 45.5. nepieļaut (pašam neizraisīt un ziņot) emocionālu un fizisku vardarbību;
 - 45.6. neapdraudēt savu un citu personu veselību, drošību un dzīvību;
 - 45.7. lietot tikai labus vārdus izglītības iestādē un ārpus tās;
 - 45.8. atrasties izglītības iestādē iekšējās kārtības noteikumiem atbilstošā apģērbā;
 - 45.9. piedalīties izglītības iestādes vides uzkopšanā un sakārtošanā.
46. Skolēniem ir tiesības:
- 46.1. mācību un audzināšanas procesā izteikt un aizstāvēt savas domas un uzskatus, neaizskarot citu personu cieņu un godu;
 - 46.2. saskaņā ar mācību stundu, fakultatīvu un citu nodarbību sarakstu mācību procesā izmantot izglītības iestādes telpas, laboratorijas, iekārtas, aparāturu, kultūras, sporta un medicīnas objektus un inventāru, mācību grāmatas, citu mācību procesam nepieciešamo literatūru, mācību līdzekļus un elektroniskos mācību resursus;
 - 46.3. uz kvalitatīvu mācību stundu;
 - 46.4. saņemt pirmo palīdzību izglītības iestādē un tās organizētajos pasākumos;
 - 46.5. uz personiskās mantas neaizskaramības aizsardzību izglītības iestādē;
 - 46.6. uz dzīvībai un veselībai drošiem apstākļiem izglītības iestādē un tās organizētajos pasākumos.

VI. Kārtība, kādā Skolā uzturas skolēnu vecāki un citas personas (turpmāk tekstā – apmeklētāji)

47. Kārtība, kādā Skolā uzturas skolēnu vecāki un citas personas (turpmāk tekstā – apmeklētāji), paredz:
- 47.1. ikvienam apmeklētājam, izņemot 1.- 4.klašu skolēnu vecākus, ienākot Skolas telpās, jāpiesakās pie Skolas ēkas apsarga vai policista;

- 47.2. mācību stundu laikā (plkst. 8.30 – 15.20) Skolas apmeklētāji (izņemot 1.-4.klašu skolēnu vecākus) uzturas Skolas foajē pie galvenās ieejas;
- 47.3. ja apmeklētājiem nepieciešams satikt kādu Skolas darbinieku, apmeklētājus pavada apsargs/policists vai cits Skolas darbinieks;
- 47.4. citu, ar Skolas vadību saskaņotu un atbalstītu, pasākumu dalībnieki un apmeklētāji uzturas tikai tiem norādītajās telpās;
- 48. Skolas apmeklētāji nav tiesīgi traucēt mācību procesa norisi Skolā vai jebkādā veidā apdraudēt skolēnu vai Skolas darbinieku drošību;
- 49. Par Skolas apmeklētājiem atbild direktora vietnieki audzināšanas jomā (par Skolas organizēto pasākumu apmeklētājiem) un Skolas apsargs (par citiem apmeklētājiem).

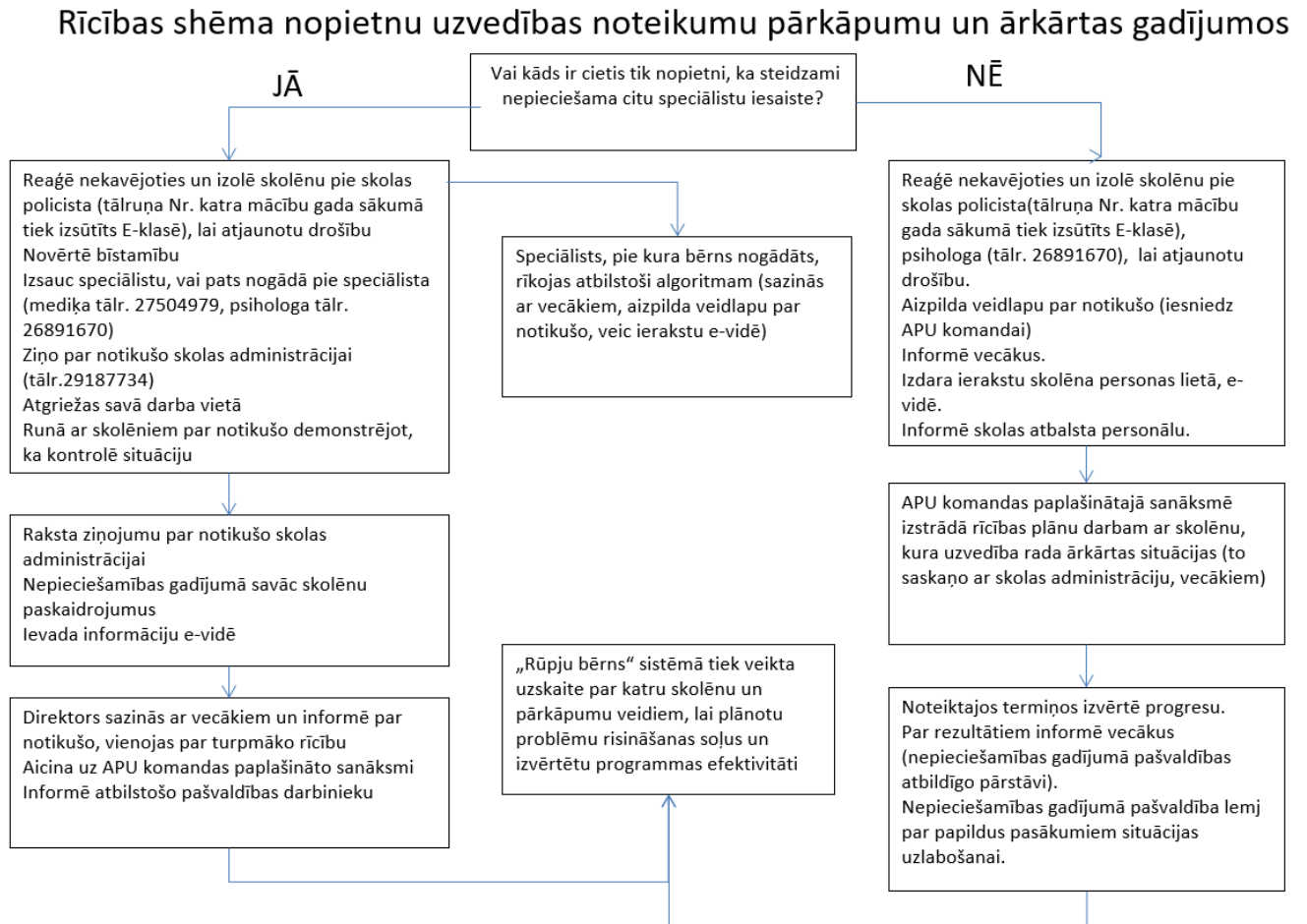
VII. Noslēguma jautājumi

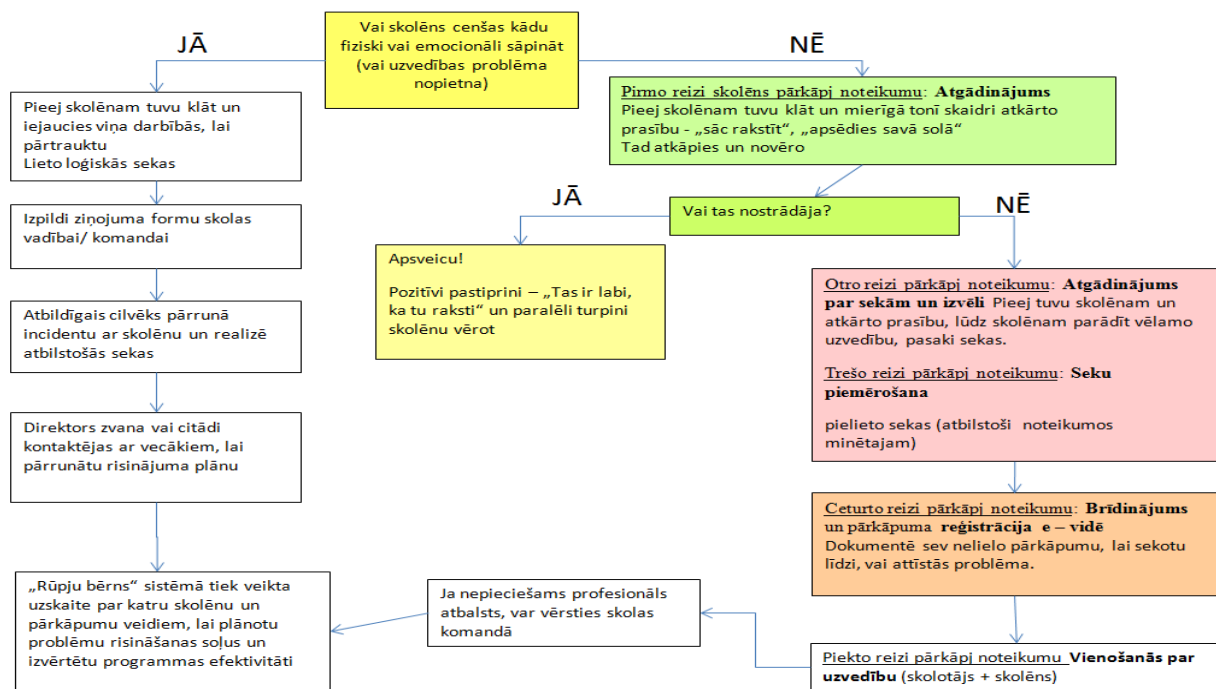
- 50. Rīcība, ja izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību, notiek saskaņā ar 1.pielikumu;
- 51. Pedagoģu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret skolēnu, notiek saskaņā ar 1.pielikumu;
- 52. Šo noteikumu saturā ir: „Drošības noteikumi masu pasākumos”(3.pielikums), „Kur zvanīt steidzamos gadījumos”(4.pielikums), „Drošības noteikumi ekskursijās un pārgājienos un pastaigās”(5.pielikums), „Drošības noteikumi sporta pasākumos un nodarbībās” (6.pielikums), „Drošības noteikumi ceļu satiksmē” (7.pielikums), „Drošības noteikumi mācību virtuvē” (8.pielikums), „Drošības noteikumi darbā ar šujmašīnu (9.pielikums), „Drošības tehnikas noteikumi informātikas kabinetā” (10.pielikums), „Ugunsdrošības noteikumi izglītojamajiem” (11.pielikums), „Elektrodrošības noteikumi izglītojamajiem” (12.pielikums), „Pirmās palīdzības sniegšanas noteikumi izglītojamajiem” (13.pielikums), „Drošības noteikumi citos skolas organizētajos pasākumos” (14.pielikums), „Instrukcija, dodoties uz ārzemēm kopā ar skolnieku vai skolniekiem pedagoga pavadībā” (15.pielikums), „Drošības noteikumi fizikas kabinetā” (16.pielikums), „Iekšējās kārtības noteikumi ķīmijas kabinetā” (17.pielikums), „Drošības tehnikas noteikumi izpildot laboratorijas un praktiskos darbus ķīmijas kabinetā” (18. Pielikums);
- 53. Skolā un tās teritorijā ir noteikts pilnīgs alkohola, cigarešu, narkotisko, toksisko un psihotropo vielu, gāzes baloniņu, gāzes pistoļu, šaujamo ierociņu un auksto ierociņu ienešanas, iegādāšanās, lietošanas, glabāšanas un realizēšanas aizliegums.
- 54. Ja skolēns Skolā, tās teritorijā kādas personas darbībā saskata draudus savai vai citu personu drošībai viņš vēršas pie tuvākā Skolas darbinieka (darbinieks rīkojas saskaņā ar 1.pielikuma shēmu) vai zvina uz 4.pielikumā minētajiem tālruna numuriem.
- 55. Rīcība ekstremālās situācijās:
 - 58.1. Lēmumu par ekstremālas situācijas iestāšanos vienpersoniski pieņem skolas direktors vai ar rīkojumu nozīmēts skolas direktora pienākumu izpildītājs:
 - 55.1.1. paziņo par notikušo 112,
 - 55.1.2. dod skolas iekšējās kārtības noteikumos paredzēto „trauksmes signālu”- nepārtraukts skolas zvans
 - 55.1.3. ikviens darbinieks rīkojas saskaņā ar rīcības plānu ugunsgrēka gadījumā.
- 56. Rīcība nestandarta situācijās:
 - 56.1. Kategoriski aizliegts pieskarties nepazīstamiem priekšmetiem, saiņiem, pakām;
 - 56.2. Neaicināt citus skolēnus saiņus apskatīt, bet paziņot par to pirmajam sastaptajam skolas darbiniekam (ārpus Skolas un tās teritorijas pa tālruni 112 vai 01);
- 57. Bez saskaņošanas ar Skolas vadību Skolas teritorijā un ēkā ir aizliegts ievest vai ienest dzīvniekus ar mācību procesu nesaistītā nolūkā.
- 58. Ar šiem noteikumiem skolēnus un viņu vecākus pret parakstu iepazīstina klases audzinātājs un tie publiski ir pieejami Skolas mājas lapā.
- 59. Šie noteikumi stājas spēkā to apstiprināšanas dienā

Šie noteikumi pēc to būtības ir saskaņoti Liepājas 15.vidusskolas Skolas padomē 2013.gada 04.novembrī (protokola Nr.8)

1.Pielikums

Rīcības shēma nopietnu uzvedības noteikumu pārkāpumu un ārkārtas gadījumos

Oskara Kalpaka Liepājas 15.vidusskolas skolēnu uzvedības noteikumi

	Drošība	Atbildība	Cieņa
Klasē	<ul style="list-style-type: none"> Es ievēroju mācību kabineta drošības noteikumus Logus atver pieaugušie 	<ul style="list-style-type: none"> Es vienmēr paņemu līdzī visu stundai nepieciešamo Es ņemu un lietoju tikai savas mantas Es uz stundu ierodos sagatavojies Ja nepieciešams iziet no klases, es daru to zināmu skolotājam 	<ul style="list-style-type: none"> Es klausos, ko saka skolotāja/-s Es runāju tad, kad man dod vārdu Es klasē ierodos pirms 2.zvana Mobilais telefons stundas laikā atrodas pie skolotāja tam īpaši paredzētā vietā
Gaitenī	<ul style="list-style-type: none"> Es pārvietojos mierīgi Es lēnām veru durvis Logus atver pieaugušie Es eju pa trepēm lēnām, ievērojot norādītos virzienus 	<ul style="list-style-type: none"> Es paceļu un izmetu atkritumus atkritumu tvertnēs Es saudzēju savu/citu/ skolas īpašumu Pienu dzer tikai ēdnīcā! 	<ul style="list-style-type: none"> Es iztuos ar cieņu pret sevi un citiem Es savaldu savas rokas un kājas
Garderobē	<ul style="list-style-type: none"> Es virsdrēbes atstāju garderobē Es vērtīgās mantas nēsāju līdzī 	<ul style="list-style-type: none"> Es ņemu un lietoju tikai savas mantas Es aizejot aizslēdzu durvis un atslēgu nododu dežurantei Es uzturu garderobē kārtību un tīrību 	<ul style="list-style-type: none"> Es esmu pieklājīgs un izpalīdzīgs
Ēdamzālē	<ul style="list-style-type: none"> Es pirms ēšanas nomazgāju rokas Es ieieju/ izeju mierīgi Es ievēroju rindas kārtību 	<ul style="list-style-type: none"> Pēc ēšanas es savus traukus aiznesu uz tam paredzēto vietu Pieceļoties es nolieku krēslu pie galda Pienu dzer tikai ēdnīcā! 	<ul style="list-style-type: none"> Es pusdienoju pie galda Pēc ēšanas es pasaku „paldies“
Sporta zālē	<ul style="list-style-type: none"> Es ievēroju sporta zāles drošības noteikumus Es izmantoju sporta inventāru tikai ar skolotāja atļauju 	<ul style="list-style-type: none"> Es vienmēr paņemu līdzī visu sporta nodarbībai nepieciešamo Es piedalos stundā arī tad, ja esmu atbrīvots no sporta aktivitātēm Pēc nodarbības es nolieku vietā un sakārtoju izmantoto inventāru Ja nepieciešams iziet, es daru to zināmu skolotājam 	<ul style="list-style-type: none"> Es cieniu komandas biedrus un pretiniekus
Tualetē	<ul style="list-style-type: none"> Es ievēroju higiēnas normas Tualetes telpā es uzturos tikai tik ilgi, cik nepieciešams 	<ul style="list-style-type: none"> Pēc tualetes lietošanas es nolaižu ūdeni Pēc tualetes lietošanas izlietoto papīru es izmetu norādītajā vietā Es lietoju tikai tik 	<ul style="list-style-type: none"> Es uzgaidu ārpusē, ja tualete aizņemta

		tualetes papīru, cik man ir nepieciešams	
		<ul style="list-style-type: none"> Es uzturos tualetē tikai tad, ja man ir vajadzība 	
Autobusa pieturā	<ul style="list-style-type: none"> Es ievēroju ceļu satiksmes un drošības noteikumus ejot uz pieturu un pieturā 	<ul style="list-style-type: none"> Pieturā es ierodos laikus 	<ul style="list-style-type: none"> Es savaldu savas rokas un kājas
Ekskursijā	<ul style="list-style-type: none"> Es ievēroju drošības noteikumus Es uzturos savas grupas tuvumā Es sēžu, kamēr autobuss brauc 	<ul style="list-style-type: none"> Es ierodos precīzi norādītajā laikā Es uzturi kārtību autobusā 	<ul style="list-style-type: none"> Es klausies autobusa vadītāja/ gida un skolotāju norādījumos
Pirms skolas/ Pēc skolas	<ul style="list-style-type: none"> Skolā ienākot, es durvis atveru un aizveru lēnām. Ja kāds nāk aiz manis, es pieturu durvis Es eju pa trepēm lēnām Es palaižu, ja kāds steidzas 	<ul style="list-style-type: none"> Es ierodos skolā pirms stundu sākuma 	<ul style="list-style-type: none"> Ienākot skolā, es sasveicinos Ejot ārā no skolas, es atvados Es savaldu savas rokas un kājas
Skolas pagalmā	<ul style="list-style-type: none"> Es uzturos tikai skolas teritorijā Es ievēroju drošības noteikumus 	<ul style="list-style-type: none"> Ja nepieciešama palīdzība, es saku to pieaugušajam Es eju pa ietvēm un gājēju takām 	<ul style="list-style-type: none"> Es savaldu savas rokas un kājas

Apbalvojumi par noteikumu ievērošanu:

Klase saņem 1 žetonu par noteikumu ievērošanu starpbrīdī un 1 žetonu par noteikumu ievērošanu mācību stundā. Sasniedzot noteiktu (saskaņā ar mācību plānu) punktu skaitu, punkti tiek pielīdzināti ordeņiem.

Klase krāj ordeņus par konkrētu noteikumu ievērošanu un saņem balvas:

- 1. līmeņa balva/ 6 ordeņi**– diena bez mājas darbiem, klases pasākums, amnestijas nedēļa.
- 2. līmeņa balva/ 12 ordeņi**– kino pēcpusdiena/ vakars, klases pasākums, amnestijas nedēļa.
- 3. līmeņa balva/ 20 ordeņi**– tematisks klases vakars, nakts skola, brīvdiena.
- 4. līmeņa balva/ 31 ordenis (1.-4.kl.)/ 29 ordeņi (5.-12.kl.)**– bezmaksas ekskursija

Noteikumu pārkāpšanas gadījumā:

- Mutisks aizrādījums (pārkāpumi tiek fiksēti e-vidē- 3x)
- Rakstisks brīdinājums (pārkāpums tiek fiksēts e-vidē, piezīmēs veicot ierakstu „brīdinājums“)
- Rakstiska vienošanās starp skolēnu un skolotāju par uzvedību (tiek fiksēts e-vidē, veicot ierakstu par „vienošanos“ un informēti vecāki)
- Rakstiska vienošanās starp skolēnu, vecākiem un skolotāju par uzvedību (tiek fiksēts e-vidē, veicot ierakstu par „vienošanos“)
- Rakstiska vienošanās starp skolēnu, vecākiem, skolotāju un APU komandu par uzvedību (tiek fiksēts e-vidē, veicot ierakstu par „pieteikumu APU komandai“)
- Citas sekas nopietnu pārkāpumu gadījumos: atstrādāšana, zaudējumu atlīdzināšana un noraidījums (tiek fiksēts e-vidē un informēti vecāki)
- „Rūpju bērns“ sistēmā lieta tiek atvērta visiem pašvaldības speciālistiem.

Drošības noteikumi masu pasākumos

1. Ievēro skolas iekšējās kārtības noteikumus,
2. Uzvedies un darbojies saskaņā ar noteikumiem „Oskara Kalpaka Liepājas 15.vidusskolas skolēnu uzvedības noteikumi.“
3. Esi disciplinēts un izpildi skolotāja vai pasākuma organizētāja norādījumus.
4. Uzņemies personīgu atbildību par savu uzvedību un rīcību.
5. Pirotehniskos līdzekļus, ja tādi paņemti, nodod skolotājam.
6. Saudzē mēbeles un citu inventāru skolā, citās sabiedriskās vietās.
7. Ievēro pareizu kustības virzienu lielos masu pasākumos.
8. Dzērienus līdzī ņem plastmasas 0,2 l pudelēs.
9. Dzer un ēd tikai tam paredzētās vietās.

4.pielikums

Kur zvanīt steidzamos gadījumos

Ugunsdzēsība un glābšana 112

Policija 112

Gāzes avārijas dienests 112

Tālrūnis ārkārtas situācijām 112

Medicīniskā palīdzība 112

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas

(VBTAI) Bērnu un pusaudžu uzticības tālrūnis 116111

5.pielikums

Drošības noteikumi ekskursijās un pārgājienos un pastaigās

1. Sēdi kamēr autobuss brauc!
2. Ievēro tīrību un kārtību autobusā.
3. Klausī skolotāju norādījumiem.
4. Ej tikai pa ietvi!
5. Ja ietves nav, ej pa ceļa kreiso malu.
6. Ielu pārej īpaši norādītās gājēju pārejās.
7. Ja pārejas nav, šķērso ielu krustojumos vai labi pārredzamās vietās.
8. Esi disciplinēts krustojumos un gājēju pārejās, kur uzstādīts luksofors.
9. Pirms pāriet divvirzienu ielu, vispirms paskaties pa kreisi, pēc tam pa labi!
10. Ej tikai tad, ja netuvojas transporta līdzekļi vai arī tie ir apstājušies, lai dotu ceļu gājējiem.
11. Pirms pārej vienvirziena ielu, uzmanīgi skaties, no kuras puses brauc transporta līdzekļi.
12. Pēc izkāpšanas no sabiedriskā transporta līdzekļa vispirms aizej līdz ietvei un tad atrodi vietu, kur drīkst pāriet ielu.
13. Lauku apvidū, pēc izkāpšanas no autobusa, pagaidi, kamēr tas aizbrauc, un tikai tad šķērso ceļu.
14. Atceries, ka bērni līdz 12 gadiem nedrīkst braukt ar velosipēdu pa ielām un ceļiem!
15. Pēc 12 gadu sasniegšanas to drīkst darīt tie, kuriem ir velosipēda vadītāja apliecība.
16. Atsakies rotaļāties uz ielām vai ceļiem (spēlēt bumbu, slidot, slēpot un vizināties ar ragaviņām).

17. Atceries, ka atstarotāji pie tava apgērba ļauj vadītājam tevi laikus pamanīt!
18. Peldies tikai ar skolotāju atļauju un tikai drošā, peldēšanai norādītā vietā.
19. Ziemā visiem spēkiem izvairies staigāt pa ledu uz upēm, ezeriem un jūru!

6.pielikums

Drošības noteikumi sporta pasākumos un nodarbībās

1. Visās sporta nodarbībās stingri ievēro disciplīnu,
2. Vienmēr esi tērpts atbilstošā sporta tērpā,
3. Pirms nodarbībām noņem gredzenus, ķēdītes, auskarus, saspraudes, rokassprādzes vai pulksteni,
4. Ja pasliktinās pašsajūta, pārtrauc nodarbību, vērsies pie skolotāja,
5. Informē sporta skolotāju par savu veselības stāvokli,
6. Veselības problēmu gadījumā iesniedz ārsta izziņas,
7. Sporta stundās veicot uzdevumus pārlicinies, vai tu neapdraudi citu skolēnu un skolotāju drošību,
8. Atceries, dažādu sporta veidu pasākumos un nodarbībās noteikumi ir atšķirīgi,
9. Vingrošana:
 - 9.1. Pie/ar vingrošanas rīkiem darbojies tikai skolotāja klātbūtnē un ar viņa atļauju,
 - 9.2. Plaukstām, darbojoties uz vingrošanas rīkiem, jābūt sausām, bez tulznām,
 - 9.3. Novieto vingrošanas paklājus cieši blakus bez atstarpēm,
 - 9.4. Paceļot un nolaižot līdzteku kārtis, turi pašu kārti nevis tās metāla balstu,
 - 9.5. Pieturot vingrošanas virvi tikai tupus jeb stāvus,
 - 9.6. Mainot vingrošanas zirga jeb āža augstumu, vingrošanas rīks vispirms jānoliec uz vienu pusi un jāaizbīda otras puses kāju balsti, pēc tam tāpat uz otru pusi,
 - 9.7. Pie vingrošanas rīka, uz kura darbojas vingrotājs, drīkst atrasties tādā attālumā, lai lecot uz rīka vai no tā vingrotājs nevarētu otram pieskarties,
 - 9.8. Sniedzot palīdzību vingrojuma izpildes laikā, esi uzmanīgs, jo partneris, pilnībā paļaujas uz palīdzētāju.
10. Vieglatlētika:
 - 10.1. tāllēkšanas bedri uzroc un atbrīvo no liekiem priekšmetiem,
 - 10.2. īsās distances skrien pa skolotāja noteiktu celiņu,
 - 10.3. skrienot pa kopējo celiņu, dod ceļu citiem skrējējiem,
 - 10.4. beidzot skrējieni, turpini kustību, lēnām noskrien vēl 10-30 metrus,
 - 10.5. vērojot augstlēkšanu, atrodies ārpus piezemēšanās, latiņas krišanas un ieskriešanās vietas,
 - 10.6. vērojot mešanas(grūšanas) vingrinājumus, atrodies tālu no metēja un mešanas (grūšanas) sektora,
 - 10.7. pēc metamā rīka ej tikai pēc skolotāja atļaujas saņemšanas,
 - 10.8. pirms rīka mešanas (grūšanas) pārlicinies, vai mešanas sektorā neatrodas cilvēki,
 - 10.9. tverot lodi, ko ripina partneris, kājas turi atstatus, lai pa tām netrāpītu lode,
 - 10.10. rokas turi tā, lai lode neuzripotu uz pirkstiem un tos nesaspiestu,
 - 10.11. Grābekļus un speciālos apavus novieto ar zariem vai naglām uz leju.
11. Slēpošana
 - 11.1. starp slēpotājiem līdzenā vietā ievēro 3-4 m atstarpī,

- 11.2. nobrauciena laikā ievēro vismaz 30 m atstarpi,
- 11.3. nobrauciena laikā nūjas piespied pie sāniem, tā, lai to gali atrodas aizmugurē.
- 11.4. ja nobrauciena laikā gadās krist, centies krist sānis,
- 11.5. pēc iespējas ātrāk atbrīvo ceļu pārējiem,
- 11.6. ja gribi apdzīt priekšā esošo slēpotāju, sauc „Ceļu!”
- 11.7. ir aizliegts kāpt uz cita slēpotāja slēpju galiem,
- 11.8. ja Tevi apdzen, pēc pirmā uzsauciena atbrīvo ceļu un ar abām slēpēm izkāp no sliedes,
- 11.9. ja slēpojot jāpāriet ceļš, pa kuru brauc automašīnas, noņem slēpes,
- 11.10. nesot slēpes pārlicie tās pār plecu,
- 11.11. ja aukstā laika pamani, ka āda kļūst nejūtīga un balta, pārtrauc slēpošanu,
- 11.12. apsaldēto vietu atturies rīvēt, masēt, sildīt ar termoforu vai citu siltu priekšmetu,
- 11.13. ja, slēpojot grupā, gribas doties ātrāk prom nekā citi, pirms aiziešanas brīdini pārējos.
12. Komandu sporta spēles:
 - 12.1. piespēlējot bumbu, vadot bumbu un pārvietojoties pa laukumu, ievēro, tas jādara ar paceltu galvu- vienmēr pārredzi laukumu un seko bumbas lidojumam,
 - 12.2. kategoriski aizliegts karāties futbola vai handbola vārtos, jo vārti var apgāzties vai salūst.
 - 12.3. atvēzējoties ar beisbola vāli vai tenisa raketi, pārliecinies, ka neviena nav tuvumā.
13. Peldēšana:
 - 13.1. peldies, kad esi atpūties pēc sauļošanās, lielas fiziskas piepūles vai ēšanas,
 - 13.2. izpildot peldēšanas vingrinājumus atklātās ūdenstilpnēs, sejai turi krasta virzienā,
 - 13.3. peldi paralēli krastam,
 - 13.4. ja kļūst vēsi vai pasliktinās pašsajūta, noteikti pārtrauc peldēšanu,
 - 13.5. ja peldoties parādās pēkšņas sāpes rokās vai kājās(krampji), saglabā mieru, centies noturēties virs ūdens un sauc „Palīgā!”
 - 13.6. atceries, „Palīgā!” saukšana nav joks,
 - 13.7. uz galvas lēkt ūdenī var tikai baseinā,
 - 13.8. lecot ūdenī, acīs turi atvērtas,
 - 13.9. atklātās ūdenstilpnēs peldies tikai peldēšanas zonā- iekšpus iežogojuma zīmes,
 - 13.10. atturies piepeldēt tuvu motorlaivām, peldoties lielos viļņos, grūst partneri zem ūdens.
 - 13.11. sniedzot palīdzību uz ūdens, visbiežāk izmanto peldēšanu uz sāniem un peldēšanu uz muguras.
14. Tūrisms:
 - 14.1. ja gadās ielūst ledū, vispirms centies rokas izplest sānis, lai straume neparautu Tevi zem ledus, pēc tam ar rokām un muguru atbalsties pret ledus malu un atmuguriski izkļūsti no ielūzuma,
 - 14.2. ja mēģināsi ar krūtīm uzrāpties uz ledus, tas lūzīs uz priekšu un straume Tevi paraus zem ledus,
 - 14.3. negaisa laikā:
 - 14.3.1. turies tālāk no atsevišķi augošiem kokiem, augstsprieguma vadiem, lauka vidū esošiem akmeņiem,
 - 14.3.2. ja ir līdzi velosipēdi, tos sastum kopā un novieto pēc iespējas tālāk no cilvēkiem.
 - 14.3.3. atturies peldēties,
 - 14.4. pārbrienot nepazīstamu upi, priekšgalā esošais ar garu kārti tausta ceļu,
 - 14.5. atturies iet purvā, ko klāj niedres vai peldoši zāles paklāji - tas ir aizaugošs ezers,
 - 14.6. ja kāds iestieg purvā, tam padod kārti un velc ārā,
 - 14.7. iestiegot purvā, gaidot palīdzību, rokas izplet uz sāniem un uzmanīgi meklē atbalstu,
 - 14.8. ja apmaldies mežā, orientējies pēc automašīnu rūkoņas, vilcienu signāliem, suņu rejām meklē upi, ceļu, elektropārvaldes līniju, ugunspārraudzības torni, stigu krustojumu:
 - 14.8.1. Stigu krustojumā divi blakus esošie mazākie cipari uz krustojumā esošā stabiņa norāda ziemeļu virzienu,
 - 14.8.2. kurinot ugunsgrābi, ugunsgrābi tuvumā nedrīkst atrasties koki, siena kaudzes, koka mājas, ap ugunsgrābi vietu jāizrok grāvītis.

Drošības noteikumi ceļu satiksmē

1. Stingri ievēro ceļu satiksmes noteikumus.
2. Kājām pārvietojies pa ietvi, gājēju ceļu vai gājēju un velosipēdu ceļu, bet, ja to nav,- pa ceļa nomali.
3. Ārpus apdzīvotām vietām pārvietojies pretim transportlīdzekļu braukšanas virzienam.
4. Diennakts tumšajā laikā esi apģērbā ar gaismu atstarojoša materiāla elementiem vai turi rokā iedegtu lukturīti.
5. Brauktuvi šķērso krustojumos, pa gājēju pārejām (pa pazemes vai virszemes) , bet, ja to tuvumā nav - labi pārredzamā vietā.
6. Šķērso brauktuvi tikai pēc tam, kad esi pārliecinājies, ka tas nav bīstami (novērtē satiksmes drošību paskatoties pa kreisi, pa labi un vēlreiz pa kreisi).
7. Iekāp transporta līdzeklī un izkāp no tā tikai pēc tam, kad transportlīdzeklis ir pilnīgi apstājies.
8. Izkāpjot no autobusa vai trolejbusa, atļauj tam aizbraukt un tad sameklē drošu vietu brauktuves šķērsošanai.
9. Izkāpjot no tramvaja tūlīt dodies uz ietvi un tur izlem par ielas šķērsošanas iespējām.
10. Atceries – skrituļslidotājs, skrituļdēļa vai skrejriteņa braucējs ir gājējs, bet riteņbraucējs ir vadītājs!

8.pielikums

Drošības noteikumi mācību virtuvē.

1. Nazis ir ass! Atturies ar to rotaļāties, bāzt mutē vai kabatā!
2. Dakšiņas un citi darba piederumi arī ir asi, rīkojies ar tiem uzmanīgi!
3. Ja uz grīdas ir izlijis šķidrums - uzreiz saslauki!
4. Lai neapdedzinātu pirkstus, vāku no katla vai pannas ņem ar speciālu lupatiņu vai virtuves cimdu.
5. Karstu katla vāku nocel virzienā uz sevi, lai neapdedzinātos ar karstu tvaiku, kurš paceļas no katla.
6. Ar elektriskajām virtuves ierīcēm darbojies ļoti uzmanīgi!
7. Pirms jaunas elektriskās ierīces lietošanas, iepazīsties ar tās lietošanas pamācību.
8. Lieto tikai nebojātas virtuves ierīces - uz bojājumu norāda sakarsis slēdzis vai kontakts.
9. Pirms ieslēdz elektriskās ierīces, kontaktdakšu stabili iebīdi kontaktligzdā līdz galam.
10. Beidzot darbu, vispirms izslēdz elektrisko ierīci, un tikai tad, kontaktligzdu pieturot ar roku, izvelc kontaktdakšu. Ja rausi aiz vada - var rasties īssavienojums.
11. Ūdeni elektriskajā tējkannā lej tikai tad, kad tā ir atslēgta no elektriskā tīkla.
12. Elektriskos vadus aizskar tikai ar sausām rokām, citādi vari ciest no elektriskās strāvas.
13. Izvairies pieskarties elektriskā tīklā pieslēgtas plīts sildvirsmi!
14. Ēdiena gatavošanai izvēlies sildvirsmi atbilstoša lieluma katlu.
15. Ēdienam uzvāroties, nogriez mazāku liesmu.
16. Elektrisko plīti tīri tikai atdzisušu, atslēgtu no strāvas.
17. Darbini tikai pilnu mikroviļņu krāsni!
18. Mikroviļņu krāsni ievieto ēdienus tikai nemetāla traukos un papīros!

9.pielikums

Drošības noteikumi darbā ar šujmašīnu.

1. Darba vietā gaismai jākrīt no kreisās puses.
2. Pie šujmašīnas strādā ar saspraustiem matiem un aizpogātu apģērbu.
3. Uz krēsla sēdi pretī šujmašīnas adatai.
4. Šūšanas laikā izvairies pieskarties kustīgajām šujmašīnas detaļām.
5. Roku pirkstus turi iespējami tālu no adatas, lai neievainotu pirkstus.
6. Atturies audumu bīdīt vai vilkt ar rokām.

7. Pirms šūšanas pārbaudi, vai audumā nav palikušas kniepadatas.
8. Pirms sākt šūt ar elektrisko šujmašīnu, pārbaudi elektriskās auklas un kontaktdakšas tehnisko stāvokli.
9. Labojot vai tīrot šujmašīnu, atvieno to no elektrības tīkla (kontaktdakšu izņem no sienas kontaktligzdas).

10.pielikums

Drošības tehnikas noteikumi informātikas kabinetā

1. Kabinetā ienāc tikai pēc skolotāja uzaicinājuma!
2. Somu noliec skolotāja norādītajā vietā!
3. Nodrošini, lai rokas būtu tīras un sausas.
4. Datorkrēslus lieto saudzīgi, tikai sēdēšanai!
5. Ēst un dzert ir atļauts tikai ārpus kabineta, datoru tuvumā nedrīkst būt nekādi šķidrumi.
6. Turi atsegtas ierīču ventilācijas atveres, visiem spēkiem atturies bāzt tajās kādus priekšmetus!
7. Saudzē klases aprīkojumu.
8. Apgaismojumu, žalūzijas, ventilāciju, vadus un spraudņus aiztiek tikai skolotājs.
9. Izdzēst datorā uzstādīto programmatūru, mainīt tās iestatījumus drīkst tikai skolotājs.
10. Klasē ienest programmatūru un uzstādīt datoros programmas drīkst tikai skolotājs.
11. Ja kāda ierīce aizdomīgi karst vai kūp, to nekavējoties izslēdz un ziņo skolotājam vai laborantam.
12. Datorus lieto tikai mācību vajadzībām.
13. Mūziku klausies ārpusstundu laikā, pavaicājot atļauju apkārtējiem.
14. Stundas laikā atrodi savā vietā, runā tad, kad Tev dod vārdu!
15. Klasē ievēro skolas iekšējās kārtības noteikumus un interneta lietošanas noteikumus.
16. Darbu beidzot, pareizi beidz darba seansu (atteikšanās process vai dienas beigās izslēdz datoru) un sakārto darba vieta – sakārto galda virsmu, novieto vietā mācību līdzekļus, krēslu!

11.pielikums

Oskara Kalpaka Liepājas 15. vidusskola UGUNSDROŠĪBAS NOTEIKUMI IZGLĪTOJAMAJIEM

1. Vispārīgie jautājumi

- 1.1. Instrukcija nosaka prasības, kas jāievēro izglītojamajiem, lai izvairītos vai mazinātu ugunsdrošu situāciju iespējamību.
- 1.2. Ikvienas personas pienākums ir nepieļaut ugunsgrēka izcelšanos vai darbības, kas var novest pie ugunsgrēka.
- 1.3. Par iestādes ugunsdrošību ir atbildīgs iestādes direktors un speciālists, kas ugunsdrošības nodrošināšanas funkciju izpildei ir nozīmēts ar rīkojumu kā apmācīts ugunsdrošības speciālists.
- 1.4. Skolā ne retāk kā reizi gadā (mācību gada sākumā), tiek veikta visu izglītojamo instruēšana ugunsdrošībā, ko veic saskaņā ar iestādē apstiprināto ugunsdrošības instrukciju. Instruktažas laikā izglītojamie tiek iepazīstināti ar iespējamiem ugunsgrēka cēloņiem, ar visiem tuvumā esošajiem sakaru un ugunsdzēsšanas līdzekļiem, drošības zīmēm, ugunsdzēsšanas līdzekļu izvietojumu, apliecinot to ar instruējamās personas un instruētāja parakstiem.
- 1.5. Izglītojamo pienākums ugunsdrošības jomā ir:
 - 1.5.1. apgūt un ievērot noteiktās ugunsdrošības prasības;
 - 1.5.2. izmantot tikai tās ierīces, kuras ir lietošanas kārtībā, ievērot to lietošanas noteikumus, uzturēt kārtībā telpas, kurās atrodas;

- 1.5.3. izglītojamajiem bez ierunām ievērot skolotāju norādījumus;
 - 1.5.4. zināt izvietojumu un mācēt rīkoties saskaņā ar rīcības plānu ugunsgrēka gadījumā;
 - 1.5.5. stingri ievērot evakuācijas kārtību skolā;
 - 1.5.6. aizliegts smēķēt;
 - 1.5.7. aizliegts skolā ienest īpaši viegli uzliesmojošus šķidrumus un vielas;
 - 1.5.8. nekavējoties ziņot skolotājam vai tehniskam personālam par iespējamo ugunsgrēku;
 - 1.5.9. aizliegt bez vajadzības izmantot trauksmes pogas;
 - 1.5.10. instrukcijas prasību neievērošana vai pārkāpums, kā arī rīcības, kas izraisīju vai varēja izraisīt ugunsgrēku uzskatāma par skolas iekšējo normatīvo aktu pārkāpumu.
- 1.6. Ja ugunsgrēks ir spēcīgs, ar ātru izplatību, kā arī nav iespējams veikt pasākumus, kas uzskaitīti iepriekš, ievērot norādījumus, kas jā dara, lai pasargātos no ugunsgrēka:
- 1.6.1. Nemeklē, kur deg, bet glābies!
 - 1.6.2. Turies tuvāk grīdai, ja nepieciešams – rāpo!
 - 1.6.3. Virzies uz durvju pusi!
 - 1.6.4. Never vaļā durvis, ja to rokturis ir sakarsis, jo tas var nozīmēt, ka uguns plosās aiz durvīm!
 - 1.6.5. Aizsedz degunu un muti, vēlams ar mitru lupatu!
 - 1.6.6. Aizbāz durvju spraugas!
 - 1.6.7. Rāpo uz loga pusi!
 - 1.6.8. Nekavējies ēkas gaitenēs, trepju telpā!
 - 1.6.9. Kad esi drošībā, zvanīt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam pa tālruni 112 norādot ugunsgrēka izcelšanās adresi, pilsētu un vietu, savu vārdu, uzvārdu un tālruņa numuru!

Izstrādāja ugunsdrošības un darba aizsardzības speciālists
Apliecība (Sērija PA Nr. 045794) un apliecība (Sērija PA Nr. 051825)

Pāvels JURŠ

12.pielikums

Oskara Kalpaka Liepājas 15. vidusskola ELEKTRODROŠĪBAS NOTEIKUMI IZGLĪTOJAMAJIEM

IZGLĪTOJAMAJIEM IR AIZLIEGT PATVAĻĪGI AIZTIKT ELEKTRO IERĪCES, TO DRĪKST DARĪT TIKAI AR SKOLOTĀJA ATĻAUJU!

1. Elektriskās strāvas bīstamība

- 1.1 Elektriskā strāva nav redzama, tāpēc cilvēku maņu orgāni nevar paredzēt draudošās briesmas.
- 1.2 Elektriskās strāvas iedarbībai uz cilvēka organisma dzīvajiem audiem ir daudzpusīgs un īpatnējs raksturs.
- 1.3 Elektriskās strāvas iedarbība traumē negaidīti un, atkarībā no strāvas stipruma, iedarbības ilguma un citiem faktoriem, var rasties nepatīkamas izjūtas, apdegumi, samaņas zudums, krampji vai pat iestāties nāve.
- 1.4 Uz visiem cilvēkiem elektriskā strāva neiedarbojas vienādi. Iedarbību ietekmē cilvēka ķermeņa elektriskā pretestība, kas var mainīties plašās robežās atkarībā no cilvēka ādas mitruma, nervu sistēmas stāvokļa, noguruma un citiem faktoriem.
- 1.5 Elektriskās strāvas iedarbībā cilvēks var gūt arī mehāniskas traumas (krītot no augstuma, traumējoties ar instrumentiem utt.)
- 1.6 Cilvēks zem elektriskās strāvas iedarbības var nonākt pieskaroties zem sprieguma esošām strāvu vadošām daļām vai pieskaroties elektroietaisies daļām (korpuss, kabelizvadi, u.c.), kurām

normāli nebūtu jāatrodas zem sprieguma, bet elektroietais bojājuma dēļ tās ir zem sprieguma, šādu situāciju sauc par nokļūšanu zem pieskarsprieguma.

2. Elektrodrošības galvenās prasības

- 2.1. Pirms elektrisko iekārtu vai ierīču lietošanas vizuāli pārbaudi, vai nav bojāti elektriskie savienojanas kabeļi, elektrisko vadu izolācija, iekārtu korpusi, kontaktdakšas un kontaktligzdas.
- 2.2. Neaizskart ar rokām notrūkušus vai atkailinātus vadus, kas guļ zemē, ir nokārušies no sienām, griestiem, elektriskajām ierīcēm vai iekārtām, jo tie var būt zem sprieguma.
- 2.3. Vienlaikus nepieskarties ieslēgtu elektrisko ierīču vai iekārtu korpusiem un centrālapkures radiatoriem, ūdensvada un kanalizācijas caurulēm vai citiem sazemētiem priekšmetiem.
- 2.4. Neslaucki putekļus ar mitru drānu no elektriskajam tīklam pieslēgtām iekārtām vai ierīcēm.
- 2.5. Elektriskās ierīces vai iekārtas atvieno no elektriskā tīkla, velkot aiz kontaktdakšas. Aizliegts atvienot tās velkot aiz elektriskās auklas, kas var izraisīt kontaktdakšu, kontaktligzdu bojājumus vai īsslēgumu.
- 2.6. Aizliegts lietot elektriskās ierīces ar bojātu izolāciju, bojātus elektriskos savienojanas kabeļus, elektriskos slēdžus, kontaktdakšas un kontaktligzdas, iekārtas ar bojātiem korpusiem u.c.
- 2.7. Aizliegts ekspluatēt bojātas elektriskās ierīces vai iekārtas (par bojājumu var liecināt trokšņi, dzirksteļošana, pastiprināta silšana, dūmi u.c.).
- 2.8. Pēc darba beigšanas jāatslēdz darbojošās elektriskās iekārtas un ierīces, izņemot dežūrapgaismojumu un elektroiekārtas, kurām saskaņā ar lietošanas noteikumiem jāpaliek ieslēgtām.

3. Noslēguma jautājumi

- 3.1. Skolā ne retāk kā reizi gadā (mācību gada sākumā), tiek veikta visu izglītojamo instruēšana, ko veic saskaņā ar iestādē apstiprināto instrukciju elektrodrošībā. Instruktažas laikā izglītojamie tiek iepazīstināti ar iespējamiem riskiem un rīcību, apliecinot to ar instruējamās personas un instruētāja parakstiem.

Izstrādāja ugunsdrošības un darba aizsardzības speciālists
Apliecība (Sērija PA Nr. 045794) un apliecība (Sērija PA Nr. 051825)

Pāvels JURŠ

13.pielikums

Oskara Kalpaka Liepājas 15. vidusskola PIRMĀS PALĪDZĪBAS SNIEGŠANAS NOTEIKUMI IZGLĪTOJAMAJIEM

1. NELAIMES GADĪJUMĀ NEKAVĒJOTIES ZIŅO SKOLOTĀJAM, JA IR IESPĒJAMS, TAD INFORMĒ SKOLAS MEDMĀSU! NEPIECIEŠAMĪBAS GADĪJUMĀ IZSAUC ĀTRO PALĪDZĪBU PA TĀLR. 112!

- 1.1. Neatliekamās medicīniskās palīdzības iestādes brigāde neatliekamo medicīnisko palīdzību cietušajam (saslimušajam) sniedz notikuma vietā, kā arī transportēšanas laikā uz ārstniecības iestādi šādos gadījumos:
 - 1.1.1. nelaimes gadījumi, avārijas, katastrofas, smagas mehāniskās, termiskās, ķīmiskās un kombinētās traumas, elektrotraumas, svešķermeņi elpošanas ceļos, slīkšana, smakšana, saindēšanās;
 - 1.1.2. pēkšņa saslimšana vai trauma sabiedriskā vietā;
 - 1.1.3. pēkšņa saslimšana vai hronisku slimību paasināšanās, kas apdraud pacienta dzīvību.
- 1.2. Skolā ne retāk kā reizi gadā (mācību gada sākumā), tiek veikta visu izglītojamo instruēšana, ko veic saskaņā ar šiem noteikumiem.
- 1.3. Instruktažas laikā izglītojamie tiek iepazīstināti ar iespējamiem riskiem un rīcību nelaimes gadījumā, apliecinot to ar instruējamās personas un instruētāja parakstiem.

2. Rīcība ārkārtas situācijā

2.1. TERMISKIE BOJĀJUMI:

- 2.1.1. Apdegumi. Pazīmes – sāpes, ādas apsārtums, pūšļi, smagāks apdegums var radīt brūci.
- 2.1.2. Nodzēs degošo apģērbu;
- 2.1.3. pēc iespējas ātrāk apdegušo vietu vismaz 10 min. dzesē ar aukstu ūdeni,
- 2.1.4. ja iespējams lej ūdeni starp apģērbu un ādu;
- 2.1.5. novieto cietušo siltā vietā, neļaujot atdzist organismam;
- 2.1.6. cietušo apģērbu uzmanīgi novelc, neplēs nost no ķermeņa piedegušos apģērba gabalus;
- 2.1.7. ja iespējams, novelc apavus, gredzenus;
- 2.1.8. neatver pūšļus;

2.2. ĶĪMISKIE APDEGUMI

2.2.1. Ja bojāta āda:

- 2.2.1.1. sausu vielu nopurini;
- 2.2.1.2. skalo cietušo vietu ar tekošu ūdeni;
- 2.2.1.3. pārsien ar tīru pārsēju.

2.2.2. Ja bojāta acs:

- 2.2.2.1. skalo ar tekošu ūdeni 20 minūtes;
- 2.2.2.2. skalo tā, lai ūdens netecētu uz veselo aci;
- 2.2.2.3. neberzē;
- 2.2.2.4. pārsien ar sausu pārsēju abas acis;
- 2.2.2.5. nodrošini ārsta palīdzību.

2.2.3. Ja bojāts gremošanas trakts:

- 2.2.3.1. neizsauc vemšanu!
- 2.2.3.2. nedod neko citu kā vēsu ūdeni, ne vairāk kā 200 ml.

2.2.4. Ja bojāti elpceļi:

- 2.2.4.1. pārvieto uz citu telpu;
- 2.2.4.2. nodrošini svaigu gaisu;
- 2.2.4.3. nomierini.

2.3. ELEKTROTRAUMA

2.3.1. Zemspriegums (līdz 1000 V):

- 2.3.1.1. Sargi sevi!
- 2.3.1.2. Atslēdz strāvu!
- 2.3.1.3. Izsauc ātro palīdzību!

2.3.2. Augstspriegums (virs 1000 V):

- 2.3.2.1. Neglāb, iesi bojā pats!
- 2.3.2.2. Izsauc ātro palīdzību informējot par augstspriegumu!

2.4. MEHĀNISKAS TRAUMAS

2.4.1. Brūces

- 2.4.1.1. izmanto tikai sausus, vēlams sterilus pārsējus,
- 2.4.1.2. nelieto ziedes, pūderus, dezinfekcijas līdzekļus.

2.4.2. Ekstremitāšu traumas – sāpes, deformācija, nespēja kustināt locekli, pietūkums:

- 2.4.2.1. Neliec šinu, ja palīdzību tūlīt sniegs profesionāļi!

2.4.3. Ja traumēts augšdelms vai kāja:

- 2.4.3.1. Nekustini, nepārvieto.
- 2.4.3.2. Izsauc ātro palīdzību!

2.4.4. Ja traumēts apakšdelms:

- 2.4.4.1. imobilizē roku, piem., ar diviem lakatiņiem, un vari transportēt cietušo pats;
- 2.4.4.2. imobilizējot – saglabā traumas radīto deformāciju, padari nekustīgu vismaz vienu locītavu virs un vienu zem lūzuma vietas.

2.4.5. Mugurkaula traumas:

- 2.4.5.1. Nekustini, nepārvieto!
- 2.4.5.2. Pārvieto tikai tad, ja draud briesmas dzīvībai;
- 2.4.5.3. pārvietojot saudzē mugurkaulu.
- 2.4.5.4. Izsauc ātro palīdzību!

2.4.6. Vēdera traumas:

- 2.4.6.1. necenties atlikt izkritušos orgānus atpakaļ vēderā;
- 2.4.6.2. pārsien ar sterilu pārsēju;
- 2.4.6.3. nedod ēst, nedod dzert, nedod medikamentus;
- 2.4.6.4. novieto guļus ar valnīti zem ceļiem, vai saglabā cietušā saudzējošo pozū.
- 2.4.6.5. Izsauc ātro palīdzību!

2.4.7. Slēgtas krūšu kurvja traumas:

- 2.4.7.1. novieto sēdus pussēdus stāvoklī vai noguldi slīpi, uz bojātās krūšu kurvja puses.
- 2.4.7.2. Izsauc ātro palīdzību!

2.4.8. Galvas traumas:

- 2.4.8.1. slimnieku noguldi ar paceltu ķermeņa augšdaļu.

2.5. SLIMĪBAS

2.5.1. Krampji:

- 2.5.1.1. nefiksē slimo;
- 2.5.1.2. nemēģini atvērt sakostos zobus;
- 2.5.1.3. pasargā galvu;
- 2.5.1.4. neko neliec mutē.
- 2.5.1.5. Pēc lēkmes: tīri muti. Izsauc ātro palīdzību!

2.5.2. Žņaudzoša sajūta krūtīs:

- 2.5.2.1. nodrošini mieru;
- 2.5.2.2. palīdzi slimniekam ieņemt visērtāko ķermeņa stāvokli,
- 2.5.2.3. palīdzi slimniekam ieņemt viņa paša jau zināmās zāles.
- 2.5.2.4. Izsauc ātro palīdzību!

2.5.3. Sāpes vēderā:

- 2.5.3.1. nedod ēst, nedod dzert;
- 2.5.3.2. nedod pretspāpju medikamentus, nesildi;
- 2.5.3.3. palīdzi slimniekam novietoties visērtākā stāvoklī. Izsauc ātro palīdzību!

2.5.4. Elpas trūkums:

- 2.5.4.1. nodrošini slimniekam mieru un svaigu gaisu;
- 2.5.4.2. ļauj izvēlēties slimniekam visērtāko pozū;
- 2.5.4.3. dod slimniekam viņa paša jau zināmās zāles. Izsauc ātro palīdzību!

2.5.5. Psihisks uzbudinājums:

- 2.5.5.1. saglabā mieru;
- 2.5.5.2. iejaucies tikai tad, ja tas apdraud pašu slimnieku vai citus.

2.5.6. Cukura diabēts:

- 2.5.6.1. ja slimnieks ir samaņā – dod cukuru saturošus dzērienus vai ēdienus. Izsauc ātro palīdzību!

1. Pasākuma vadītājs un palīgu sastāvs ir noteikts saskaņā ar darbinieku amatu aprakstu un darba pienākumu aprakstu;
2. Par pedagoģisko darbu ar skolēniem stundu laikā, saskaņā ar mācību stundu sarakstu, ir atbildīgi attiecīgo mācību priekšmeta skolotāji;
3. Par pedagoģisko darbu ar skolēniem ārpusstundu laikā ir atbildīgs katras attiecīgās klases audzinātājs vai mācību priekšmeta skolotājs - aktivitātes organizators (ja viņš konkrētajai klasei pats vada konkrēto ārpusstundas aktivitāti);
4. Pasākuma vadītājs:
 - 4.1. pirms pasākuma apseko telpas, laukumu, tajos uzstādītā aprīkojuma, ierīču tehnisko atbilstību;
 - 4.2. nodrošina, ka pasākuma laikā netiek lietota atklāta uguns, ugunsbīstamas vielas un šķidrums;
 - 4.3. nodrošina aktivitāšu norisi atbilstoši elektrodrošības prasībām;
 - 4.4. nodrošina sēdvietas atbilstoši pasākuma dalībnieku skaitam;
 - 4.5. nepieļauj telpā/s lielāku pasākuma dalībnieku skaitu par pieļaujamo (aprēķināto).
5. Pasākumu norises ietvaros ir aizliegtas:
 - 5.1. rīkot telpās visāda veida ugunošanas, dedzināt brīnumsviecītes, vaska, stearīna sveces;
 - 5.2. lietot pirotehnikas izstrādājumus, plaukšķenes, šķiltavas, sērkokoņus, viegli uzliesmojošus šķidrumus;
 - 5.3. pilnīgi izdzēst gaismu telpā;
 - 5.4. ģērbt bērņus tērpos, kas darināti no vates vai marles;
 - 5.5. darināt un uzstādīt rotājumus, kas darināti no vates marles vai citiem viegli uzliesmojošiem materiāliem;
 - 5.6. egles apgaismojumam izmantot degošas sveces.

15.pielikums

Oskara Kalpaka Liepājas 15. vidusskola
INSTRUKCIJA, DODOTIES UZ ĀRZEMĒM KOPĀ AR SKOLNIEKU VAI SKOLNIEKIEM
PEDAGOGA PAVADĪBĀ

1. Vispārīgie noteikumi

1.1. Pase/Identifikācijas karte (eID)

Uz ārzemēm var doties tikai ar derīgu ceļošanas dokumentu (pasi, eID karti). Ceļošanas dokuments, kura derīguma termiņš beidzas brauciena laikā, ir nederīgs. Lielākā daļa valstu pieprasa, lai ceļošanas dokuments būtu derīgs ne mazāk kā 6 mēnešus pēc brauciena pēdējās dienas (iespējams, ka tiek pieprasīts derīguma termiņš arī 12 mēnešus pēc brauciena).

Latvijas pilsoņu pases, kas izsniegtas līdz 2002.gada 1.jūlijam (ar ielīmētu fotokartīti), ceļošanai ārpus Šengenas zonas valstīm nav izmantojamas Latvijas pilsoņu un nepilsoņu pases, kas izsniegtas ar derīguma termiņu 50 gadi.

1.2. Vīzas

To valstu un teritoriju sarakstu, uz kurām Latvijas pilsoņi/nepilsoņi var doties bez vīzas, var atrast Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas mājas lapā <http://www.mfa.gov.lv/lv/KonsularaInformacija/arvalstisdzivojosajiem/bezvizu/>, vai uzzināt, zvanot uz bezmaksas informatīvo tālruni ceļotājam 80005905.

1.3. Bērnu izbraukšanas kārtība no Latvijas

Bērnam neatkarīgi no viņa valstiskās piederības, izceļojot no Latvijas un šķērsojot iekšējo robežu, t.i. ceļojot uz Šengenas līguma dalībvalstīm: Čehiju, Maltu, Ungāriju, Poliju, Slovēniju, Slovākiju, Austriju, Beļģiju, Dāniju, Franciju, Grieķiju, Itāliju, Islandi, Luksemburgu, Nīderlandi, Norvēģiju, Portugāli, Somiju, Spāniju, Šveici, Vāciju, Zviedriju, Bulgāriju, obligāti līdzī ir jābūt derīgam ceļošanas dokumentam – pasei vai pilsoņa identifikācijas kartei

1.4. Bērņa izceļošana pilnvarotās personas pavadībā, šķērsojot ārējo robežu

Ja bērns šķērso valsts ārējo robežu pilnvarotas personas pavadībā, valsts robežas šķērsošanas vietā jāuzrāda:

1. derīgs ceļošanas dokuments – pase;
2. bērna dzimšanas apliecība;
3. pilnvara vai jebkurš cits dokuments, kas atļauj bērnam izceļot konkrētās personas pavadībā, vai notariāli apliecinātu atļauju bērnam ceļot patstāvīgi.

1.5. Izlidošanas laiks

Izlidošanas un atgriešanās laiks tiek norādīts ceļojumu dokumentos. Ceļojumu dokumentos norādītais izlidošanas laiks ir provizorisks un līdz faktiskajai ceļojuma dienai var mainīties.

1.6. Reģistrācija lidostā

Lidostā jāierodas 2 stundas pirms izlidošanas laika, ja vien nav norādīts citādi. Pēc reģistrēšanās lidojumam tiek izsniegta lidmašīnas iekāpšanas karte. Pēc reģistrēšanās lidojumam ir nepieciešams iziet drošības kontroli, kuras laikā tiek pārbaudīti dokumenti un var tikt pārbaudīta arī rokas bagāža.

1.7. Bagāža

Pārvadāšanai reģistrētajā bagāžā AIZLIEGTS IEVIETOT:

1. sprāgstvielas, spridzekļus un to sastāvdaļas, granātas un tml.;
2. gāzes: propānu, butānu, acetilēnu un tml.;
3. viegli uzliesmojošus šķidrums: benzīnu, krāsu šķīdinātājus un tml.;
4. ugunsnedrošas cietvielas: magnēziju, pirotehniku, signālraķetes, aizdedzināšanas līdzekļus un tml.;
5. oksidējošas vielas un organiskos peroksīdus: balinātājus, automašīnu korpusa kosmētiskā remonta līdzekļus un tml.;
6. toksiskas un infekciju izraisošas substances: žurku indi, inficētas asinis un tml.;
7. radioaktīvus materiālus, tai skaitā arī medicīniskus vai rūpnieciskus izotopus;
8. koroziju izraisošas vielas: dzīvsudrabu, skābes akumulatorus un tml.;
9. automobiļu degvielas apgādes sistēmas sastāvdaļas, kuras bijušas saskarē ar degvielu.

Rokas bagāžā stingri aizliegts pārvadāt potenciāli bīstamus priekšmetus (šķēres, nažus, manikīra piederumus vai jebkādus citus asus un viegli uzliesmojošos priekšmetus).

2. Tiesības un pienākumi

2.1. Skolēnam ir pienākums bez ierunām klausīt pavadošā pedagoga norādījumus visa ārzemes vizītes laikā.

2.2. Skolēnam ir pienākums ievērot ceļu satiksmes noteikumus, šķērsojot ielu.

2.3. Skolēnam ir pienākums ievērot tos kārtības noteikumus, kādus izvirza konkrētā pasākuma organizatori ārzemēs.

2.4. Skolēnam ir tiesības saņemt no pavadošā pedagoga visa veida nepieciešamo informāciju.

2.5. Pavadošais pedagogs ir atbildīgs par skolēna/u drošību ārzemes visa vizītes laikā.

2.6. Pavadošam pedagogam ir pienākumus ārkārtas situācijas gadījumā informēt skolēna/u vecākus un skolas direktoru.

2.7. Pavadošam pedagogam ir tiesības atcelt kāda konkrēta skolēna dalību ārvalstu vizītē, par to informējot vecākus un skolas direktoru, ja dalībnieka uzvedība ir neadekvāta un rada šķēršļus sekmīgās vizītes organizēšanā.

3. Veselības apdrošināšana

3.1. Pirms došanās ceļojumā ir ieteicams veikt savas veselības un dzīvības apdrošināšanu (gan pavadonim, gan dalībniekiem) un ieteicams uzmanīgi iepazīties ar apdrošināšanas noteikumiem, kas norādīti polisē. Katras apdrošināšanas kompānijas noteikumi var paredzēt atšķirīgu kārtību, kā ir jārīkojas iestājoties apdrošināšanas gadījumam.

Drošības noteikumi fizikas kabinetā

1. Skolēni klasē ienāk ar skolotājas atļauju un bez virsdrēbēm.
2. Katram skolēnam ir sava darba vieta, kuru drīkst mainīt tikai ar skolotājas atļauju. Katrs pats ir atbildīgs par tīrību un kārtību savā darba vietā.
3. Stingri aizliegts bez atļaujas aizskart kabinetā esošās ierīces, vielas, traukus un citus materiālus.
4. Par izdarītajām nekārtībām un citiem starpgadījumiem nekavējoši ziņo skolotājam/am.
5. Stundai beidzoties, skolēni sakārto savu darba vietu un telpu atstāj ar skolotājas/a atļauju.
6. Stingri aizliegts bojāt kabineta inventāru un citas kabineta ierīces.
7. Drošības prasības nodarbībām fizikas kabinetā:
 - 7.1. strādājot laboratorijas un praktiskos darbus kabinetā, esiet piesardzīgi, ievērojiet kārtību un tīrību darba vietā, izpildiet drošības tehnikas noteikumus.
 - 7.2. Pirms darba sākuma:
 - 7.2.1. noskaidrojiet eksperimentā paredzēto darba kārtību un izpildīšanas noteikumus;
 - 7.2.2. pārbaudiet eksperimentam domāto ierīču, trauku un citu priekšmetu stāvokli;
 - 7.2.3. atbrīvojiet darba vietu no nevajadzīgiem priekšmetiem un materiāliem.
 - 7.3. Darba laikā:
 - 7.3.1. Esiet uzmanīgi un disciplinēti, precīzi izpildiet skolotāja norādījumus.
 - 7.3.2. Neuzsāciet darbu bez skolotāja atļaujas.
 - 7.3.3. Izvietojiet ierīces, materiālus un iekārtas savā darba vietā tā, lai nebūtu iespējams tiem krist un apgāzties.
 - 7.3.4. Pirms darbu izpildīšanas nepieciešams uzmanīgi iepazīt tā saturu un izpildīšanas gaitu.
 - 7.3.5. Lai novērstu krišanu, mēģinājumos stikla trauku (mēģenes, kolbas) uzmanīgi nostipriniet statīva turētājā.
 - 7.3.6. Mēģinājumos nepieļaujiet mēraparātu maksimālo noslodzi. Darbā ar ierīcēm, kas izgatavotas no stikla, esiet īpaši piesardzīgi. Neņemiet termometrus no mēģenes, kurā ir sacietējusi viela.
 - 7.3.7. Sekojiet, vai ierīcēs un palīgierīcēs visi stiprinājumi ir pilnīgā kārtībā. Nepieskarieties un neliecieties (īpaši ar nesakārtotiem matiem) pie mašīnu rotējošām daļām.
 - 7.3.8. Montējot eksperimenta iekārtu, izmantojiet vadus (ar uzgaļiem un aizsargājošiem apvalkiem) ar izturīgu izolāciju un bez redzamiem bojājumiem.
 - 7.3.9. Montējot elektriskās ķēdes, izvairieties no vadu krustošanās; aizliegts izmantot vadus ar nolietotu izolāciju un atsegtā tipa slēdžus (ja spriegums lielāks par 42 V).
 - 7.3.10. Izmantot elektroierīces atbilstoši paredzētajai elektrotīkla jaudai.
 - 7.3.11. Ja ūdens sildīšana tiek veikta ar elektrisko tējkannu, pārliecināties, lai tējkannā būtu ieliets ūdens pirms pieslēgšanas tīklam.
 - 7.3.12. Nelieto elektrisko plītiņu ar vaļēju spirāli.

- 7.3.13. Elektriskai ķēdei sprieguma avotu pieslēdziet kā pašu pēdējo. Samontēto ķēdi ieslēdziet tikai pēc skolotāja pārbaudes un viņa atļaujas. Sprieguma esamību ķēdē var pārbaudīt tikai ar mērierīcēm vai sprieguma uzrādītājiem.
 - 7.3.14. Nepieskarieties zem sprieguma esošiem neizolētiem ķēdes elementiem. Pirms nav atslēgts elektrobarošanas avots, nesāciet ķēdē pārkārtot vadus un nemainiet drošinātājus.
 - 7.3.15. Sekojiet, lai darba laikā nejauši nepieskartos elektriskās mašīnas rotējošām daļām. Neuzsāciet vadu pārkārtošanu elektriskajās mašīnās, kamēr nav pilnīgi apstājies mašīnas enkurs vai rotors.
 - 7.3.16. Nepieskarieties stacionāru elektroiekārtu korpusam un atslēgu kondensatoru spailēm.
 - 7.3.17. Uzmanīgi lieto atsperes, īpaši sargā acis.
 - 7.3.18. Darbā ar matemātisko svārstu, nostiprinī atsvārstu. No līdzsvara stāvokļa atsvārstu novirzi tā, lai netiktu apdraudēti apkārtējie un laboratorijas iekārtojums.
 - 7.3.19. Izmanto instrumentus ar izolējošiem rokturiem.
 - 7.3.20. Darbu beidzot, atslēdz elektrobarošanas avotu, pēc tam tikai demontē ķēdi.
 - 7.3.21. Neatstāj darba vietu bez skolotāja atļaujas.
 - 7.3.22. Ja atklāj, ka kaut kas nav kārtībā elektriskajā ierīcē, nekavējoties atslēdz elektrobarošanas avotu un paziņo par to skolotājam.
 - 7.3.23. Patērētāju pieslēgšanai tīklā izmanto spraudkontakta savienojumu.
 - 7.3.24. Darbā ar elektroierīcēm un tās remontējot, izmanto rozetes, ligzdas, spaiļes un slēdžus ar neizvirzītām kontaktvirsmām.
- 7.4. Noslēguma jautājumi
- 7.4.1. ar šiem drošības noteikumiem skolēnus ne retāk ka divas reizes gadā iepazīstina fizikas skolotājs;
 pirms praktisko darbu veikšanas skolotājs katru reizi instruē skolēnus par drošību praktiskā darba laikā.

17.pielikums

Iekšējās kārtības noteikumi ķīmijas kabinetā.

1. Katram skolēnam kabinetā ir noteikta vieta, kuru bez skolotāja atļaujas nedrīkst mainīt.
2. Skolēni pēc vietu ieņemšanas pārbauda kārtību, un, ja kas nav kārtībā, ziņo skolotājam.
3. Aizliegts bez skolotāja atļaujas rīkoties ar ķīmikālijām, ierīcēm, piederumiem.
4. Strādājot praktiskus un laboratorijas darbus, sākt strādāt tikai tad, kad ir skaidrs, kas jādara, jānovēro, jānosaka.
5. Strādājot lieto tikai tos vielu daudzumus, kādus norādījis skolotājs vai instruktors. Ja instrukcijas nav, vielai jābūt apmēram zirņa lielumā, bet šķīdrumu ņem 1 ml.
6. Ņemot vielas, katru reizi pārbaudīt, vai paņemtais trauks satur vajadzīgo vielu. Tad trauku attaisa un turot ar uzrakstu uz augšu ielej vai ieber vajadzīgo vielas daudzumu. Nedrīkst sajaukt traukiem aizbāžņus.
7. Ja viela paņemta par daudz vai nepareizi, nedrīkst liet vai bērt atpakaļ, bet izliet vai izbērt.
8. Darba laikā nedrīkst sarunāties balsī un traucēt citus strādāt. Ja skolotājs dod norādījumus visai klasei, darbs jāpārtrauc un jāklausa.
9. Pēc katra mēģinājuma saved kārtībā darba vietu un tikai tad veic pierakstus.
10. Karsējot mēģeni ar šķīdrumu, sākt karsēt mēģenes virsējo slāni. Nevērst mēģenes vaļējo galu pret sevi vai citiem. Karsējot cietas vielas, ievērot dotos norādījumus.
11. Gāzes ost pareizi, piesardzīgi. Bez atļaujas neko negaršot un nepiedāvāt citiem.
12. Neko nemest izlietnēs.
13. Skolēni materiāli atbild par ļaunprātīgi viņu rīcībā esošo mēbeļu, kabinetā esošo mācību tehnisko līdzekļu, ierīču, uz galdiem novietoto priekšmetu un grāmatu sabojāšanu.

14. Stundai beidzoties, skolēni sakārto savu darba vietu. Dežurants pārbauda darba vietu kārtību un pārbaudes rezultātus ziņo skolotājam.
15. Stundai beidzoties, skolēni atstāj kabinetu.
16. Mācoties un strādājot ķīmijas kabinetā, stingri ievērot visus darba drošības tehnikas noteikumus. Tas nepieciešams, lai saglabātu veselību un dzīvību!

18.pielikums

Drošības tehnikas noteikumi izpildot laboratorijas un praktiskos darbus ķīmijas kabinetā.

Vispārējie noteikumi.

1. Nepiederošām personām praktisko darbu laikā ieeja ķīmijas kabinetā aizliegta.
2. Pie praktiskajiem darbiem ķīmijas kabinetā pielaižami audzēkņi, kuri izgājuši medicīnisku pārbaudi un iepazīstināti ar drošības tehnikas noteikumiem.
3. Ķīmijas kabinetā atļauts izdarīt tikai mācību programmā paredzētos eksperimentus.
4. Nedrīkst izmantot nevienu ierīci pirms skolotājs to nav pārbaudījis.
5. Mēģinājumos jālieto tādas vielu koncentrācijas un daudzumi, bet aparātos tie apstākļi un kārtība, kas norādīti darba aprakstā.
6. Visi skolēniem paredzētie mēģinājumi iepriekš jāveic skolotājam. Visi reaaktīvi jāņem no to reaaktīvu traukiem, un tādā daudzumā, kādā paredzēts dot skolēniem.
7. Skolēniem mēģinājumiem nepieciešamos reaaktīvus attiecīgos daudzumos izsniedz skolotājs.
8. Skolēni nedrīkst piekļūt vietām, kur glabājas ķīmiskie reaaktīvi.
9. Pirms praktisko darbu sākuma ķīmijas kabinetā pārbauda, elektrības, ventilācijas, kanalizācijas darbību. Ja kāda no šīm sistēmām ir bojāta un rada paaugstinātu bīstamību, tad darbi kabinetā jāpārtrauc līdz attiecīgā bojājuma novēršanai.
10. Mēģinājumi, kuri saistīti ar kaitīgu gāzu izdalīšanos, veicami tikai velkmes skapjos ar ieslēgtu ventilāciju.
11. Ja velkmes skapjos uzstāda iekārtas mēģinājumiem ar uzliesmojošām vai sprāgstošām vielām, tad no skapja durvju puses tās norobežo ar organiskā stikla aizsargekrānu. Mēģinājumus ar tādām vielām izdara skolotājs.
12. Aizliegts reaaktīvus ņemt ar rokām. Šim nolūkam izmanto porcelāna karotītes, lāpstiņas.
13. Nedrīkst izliet izlietnēs skābju, sārmu paliekas sulfīdu savienojumus, uzliesmojošus šķidrumus, kā arī mēģinājumos iegūtos šķidrumus. Šīs vielas jāsalej šim nolūkam paredzētajā traukā.
14. Izlietnēs nedrīkst mest papīrus, smiltis un cietas vielas, kas var aizsprostot kanalizāciju.
15. Pirms reaaktīvu lietošanas, uzmanīgi izlasa etiķeti uz pudeles vai taras, lai izvairītos no pārskatīšanās, kuras rezultātā var būt nelaimes gadījums.
16. Pārberot vai pārlejot reaaktīvus, tos jātur uz galda (sausos –virs papīra lapas, šķidros virs kivetēm).
17. Nobirušos vai pārlietos reaaktīvus nedrīkst savākt un bērt vai liet atpakaļ traukos
18. Lai neitralizētu uz galdiem vai grīdas nolijušos sārmus un skābes, ķīmijas kabinetā jābūt traukiem ar iepriekš sagatavotiem neitralizētājiem šķidrumiem (soda, etiķskābe).
19. Lai ar ožas palīdzību noteiktu vielu, nedrīkst noliekties pār pudeles kaklu un spēcīgi ieelpot tvaikus vai gāzi. Šim nolūkam ar vieglu plaukstu vēzienu virs pudeles kakla, novirzot tvaikus vai gāzes deguna virzienā, uzmanīgi ieelpot.
20. Ņemot no elektriskās plītnes traukus(kolbas, vārglāzes), roku aizsedz ar dvieli.
21. Stikla traukus uzmanīgi iestiprina statīva turētājos, griežot tos ap savu garenisko asi, kamēr jūtama pretestība griešanai.

22. Karsēšanas laikā nedrīkst ielūkoties traukā no augšas, jo šķidruma izsviešanas brīdī var notikt nelaimes gadījums.
23. Aizliegts turēt uzliesmojošas un sprāgstošas vielas atklātas uguns vai stipri uzkarsetu priekšmetu tuvumā.
24. Aizliegts atstāt bez uzraudzības degošus gāzes degļus, spirta lampiņas, kā arī elektrosildāmās ierīces.
25. Pēc darba beigšanas izslēgt elektrosildītājus, aizgriezt gāzes un ūdensvada krānus.
26. Strādājot ar sprāgstošām vai viegli uzliesmojošām vielām un reaktīviem, nav ieteicams valkāt sintētiskos audumus, jo pie uzliesmošanas tie nedeg, bet kūst, pielīp ādai un rada smagus apdegumus.

Drošības tehnikas noteikumi strādājot ar sārmiem un skābēm.

27. Strādājot ar stiprām skābēm un kodīgiem sārmiem, jāatceras, ka drošības tehnikas neievērošana noved pie smagiem apdegumiem.
28. Konkrētas skābes ādas audos uzsūc ūdeni, pie kam to iedarbības pakāpe atkarīga no skābes oksidēšanās spējas.
29. Pēc iedarbības ātruma ķermeņa audu noārdīšanā skābes iedalās sekojošā kārtībā: sākot ar pašām stiprākajām- karaļūdens(slāpekļskābes un sālsskābes maisījums), slāpekļskābe, sērskābe, fluorūdeņraža skābe, sālsskābe, etiķskābe(90-100%), pienskābe, skābeņskābe u. c.
30. Ļoti bīstamus apdegumus izsauc un dihsomata maisījums.
31. Ļoti piesardzīgi jāstrādā ar fluorūdeņraža skābi. Svarīgi atcerēties, ka tās iedarbību uz ādu var konstatēt tikai pēc 5.-8. stundām. Dažreiz pat piliens skābes, kas nokļuvis uz ādas un nav nomazgāts, izsauc sāpīgus, grūti dzīstošus ievainojumus.
32. Dažas koncentrētās, tā saucamās, kūpošās skābes (piemēram, sālsskābe, slāpekļskābe), izsauc stipru kairinošo iedarbību uz elpošanas ceļu un acu gļotādām.
33. Iedarbojoties uz ādu ar koncentrētu sārmiem kodīgiem šķīdumiem, izveidojas sāpīgi, grūti dzīstoši ievainojumi.
34. Cieti kodīgie sārmi uzsūc gaisā esošos ūdens tvaikus, ļoti ātri pāriet šķīdumā tāpēc šo vielu iedarbība vienāda ar koncentrētu sārmiem šķīdumu iedarbību.

Galvenie noteikumi drošības tehnikā, izpildot darbus ar skābēm un sārmiem:

35. Galvenie (rezerves) skābju un citu agresīvu šķīdumu daudzumi jāglabā speciālās šim nolūkam paredzētās telpās.
36. Skābju un citu agresīvu šķīdumu pārliešanai no baloniem mazāka izmēra pudelēs jāizmanto sifons, kuram par spiediena avotu kalpo gumijas balons ar caurulīti vai rokas sūkni. Izmantot elektriskos sūknus aizliegts.
37. Koncentrētu, kūpošu skābju: slāpekļskābes, sālsskābes, kā arī amonjaka ūdens pārliešana jāveic piesardzīgi, lai nesaindētos.
38. Nedrīkst pacelt un pārnest pudeles (balonus) ar skābi vai citiem agresīviem šķīdumiem, ņemot tikai aiz pudeles kakla.
39. Laboratorijā atnestie reaktīvi jānovieto tiem speciāli paredzētajās vietās.
40. Koncentrētas skābes atšķaidot ar ūdeni, skābe lejama ūdenī, nevis otrādi, pastāvīgi maisot. Pielejot ūdeni koncentrētai skābei(sevišķi sērskābei) šķīdums sevišķi spēcīgi sakarst un uzvārās, bet izšļakstoties var izsaukt apdegumus.
41. Atšķaidot koncentrētas skābes vai sajaucot šķīdumus, kur novērojama siltuma izdalīšanās, vienmēr jālieto plānsienu stikla trauki vai plānsienu porcelāna trauki.
42. Nedrīkst liet karstus vai siltus šķīdumus biežsienu traukos vai aparātos(piemēram, Kipa aparātā) un pēc tam pieliet koncentrētu sērskābi.
43. Lai izvairītos no saindēšanās un mutes dobuma apdegumiem, aizliegts pipetēs ar muti ievilkt agresīvus šķīdumus, skābes un sārmus. Jālieto pipetes ar paplašinājumiem un gumijas balonu.

44. Strādājot ar sārmiem un skābēm, jālieto gumijas cimdi, aizsargbrilles un citi individuālie aizsardzības līdzekļi.
45. Aizliegts lietot koncentrētu sērskābi eksikatoros kā ūdens atņēmēju vielu.
46. Cietus sārmus šķīdina porcelāna traukos, iemetot tos nelielām porcijām ūdenī, pastāvīgi maisot. Sārma gabaliņus ņem ar pinceti.
47. Lielie sārma gabali jāsgriež mazākos, obligāti lietojot aizsargacenes un gumijas cimdus.
48. Izlietotās skābju un sārmu paliekas jāsavāc katru atsevišķā traukā un pēc neitralizācijas jāizlej izlietnē.
49. Uz grīdas vai galdiem izlietās skābes tūlīt jāapkaisa ar smiltīm, jāneitralizē un pēc tam jāsatīra.
50. Avārijas gadījumos (saplīsa aparāts, skalotne ar agresīvu šķīdumu), kad sāk izdalīties lielos daudzumos indīgas gāzes vai tvaiki, skolēni steidzīgi izvedami no kabineta, bet pēc tam jāsāk likvidēt avārijas sekas, pielietojot gāzmasku un citus aizsardzības līdzekļus.

Drošības tehnikas noteikumi strādājot ar metālisko nātriju un kāliju.

51. metāliskais nātrijs un kālijs enerģiski reaģē ar ūdeni, bet izdalītais ūdeņradis sakarstot uzliesmo ar sprādzienu. Tāpēc darbos ar metālisku kāliju un nātriju jāievēro sevišķa piesardzība
52. Nedrīkst pieļaut šo metālu saskari ar ūdeni, mitriem priekšmetiem, kā arī ar hloru saturošiem organiskiem šķīdinātājiem un cietu ogļskābo gāzi (sauso ledu)
53. Visi darbi ar metālisko nātriju un kāliju veicami velkmes skapī virs kivetēm izmantojot aizsargacenes un cimdus, izvairoties no ūdens un karstuma.
54. Aizliegts strādāt ar sārmu metāliem, ja kabinetā augsts mitrums
55. Metāliskais nātrijs un kālijs glabājami tumšās stikla pudelēs ar pieslīpētiem stikla aizbāžņiem atūdeņotā petrolejā, parafīnā vai transformatoru eļļā, pudelēm savukārt jāatrodas metāla kastē ar smiltīm
56. Izņemot šos metālus no traukiem, ievietojot mēģenēs vai aparātos, jālieto sausas pincetes vai tīģeļknaibles. Petroleju, parafīnu vai transformatoru eļļu no metālu virsmas noņem ar filtrpapīru.
57. Metālus griezt uz filtrpapīra ar sausu asu nazi. Pirmajai griešanai jānotiek zem transformatoru eļļas petrolejas lai noņemtu metālam peroksīdu kārtiņu, jo peroksīdu kārtiņai nākot saskarē ar metālu un gaisa skābekli var izsaukt sprādzienu.
58. Atlikumi(atgriezum) kāliju un nātriju tīrot, jāsavāc speciālā traukā ar petroleju un dienas beigās jāiznīcina. Šo atgriezumu uzkrāšana uz nākošo dienu aizliegta
59. Metāliskā nātrija vai kālija atlikumus izmest izlietnē vai papīrgrozā aizliegts
60. Līdz 2.gramiem lielus kālija un nātrija gabalus iznīcina izšķīdinot tos nelielām porcijām etilspirtā, bet iegūto šķīdumu izlejot kanalizācijā.
61. Iekārtas un traukus, kuros konstatē metāliskā nātrija un kālija klātbūtni, vispirms izmazgā ar etilspirtu, kamēr metāli izšķīst, bet pēc tam mazgā ar ūdeni
62. Degošais nātrijs un kālijs jādzēš ar pulverveida ugunsdzēsamo aparātu, sausām smiltīm, sausu magnēziju vai azbesta plāksni.
63. Aizliegts dzēšanai lietot ūdeni, putu ugunsdzēsamos aparātus un ogļskābes aparātus

Drošības tehnikas noteikumi strādājot ar organiskajiem šķīdinātājiem.

64. Ar organiskajiem šķīdinātājiem saistītie darbi veicami velkmes skapī.
65. Aparāts, kurā demonstrē mēģinājumu, kam piemīt sprādziena bīstamība, no skolēnu puses jāaizsedz ar organiskā stikla ekrānu. Eksperimenta veicēja acīm jābūt pasargātām ar aizsargacenēm vai organiskā stikla sejas aizsargu.
66. Strādājot ar viegli uzliesmojošiem organiskiem šķīdinātājiem, velkmes skapjos esošajiem gāzes degļiem jābūt nodzēstiem, bet atklātās spirāles, elektriskajiem sildītājiem jāizslēdz.

67. Traukiem, kuros pirms mēģinājuma iepilda organiskos šķīdinātājus jābūt tīriem un sausiem
68. Strādājot ar vielām kuras viegli uzliesmo, vai kurām liela sprādziena bīstamība, eksperimenta veicējam jāatrodas stāvus.
69. Izdarot mēģinājumus ar šķīdinātājiem, nedrīkst atstāt darba vietas bez uzraudzības.
70. Organisko šķīdinātāju kaisīšanu vai destilāciju izdarīt tikai ar ūdens vai gaisa vannu, lietojot elektrosildītājus ar slēpto spirāli.
71. Aizliegts izlietot organiskus šķīdinātājus izlietnē. Izstrādātie organiskie šķīdinātāji jāsalej speciāli tiem paredzētā hermētiskā traukā, kuru pēc tam izlej, šķīdinātājus iznīcina vietās kur to atļauj sanitārās un ugunsdzēsības inspekcijas
72. Ja avārijas gadījumā izlīst organiskie šķīdinātāji tad nepieciešams:
 - a) nekavējoties izvest skolēnus no klases,
 - b) nodzēst telpās gāzes degļus, izslēgt elektriskos sildītājus, elektroierīces,
 - c) aizvērt durvis, atvērt logus, logu vērtnes, vēdlogus,
 - d) ar dvieli vai lupatu savākt izlijušo šķidrumu, izspiest virs trauka, lai šķidrumu savāktu vienkopus. Savākto šķidrumu pieliet pie izstrādātā šķidrums,
 - e) telpu vēdina tik ilgi, kamēr pilnīgi izzūd šķīdinātāja smaka,
 - f) tīrot telpu, jālieto aizsargacenes un gumijas cimdi,
 - g) organisko šķīdinātāju daudzums, kas vienlaicīgi atrodas ķīmijas kabinetā, nedrīkst pārsniegt stundā paredzēto daudzumu,
 - h) šķīdinātājus glabā biezienu stikla pudelēs ar pieslēpētiem aizbāžņiem. Plānsienu stikla traukos tos glabāt aizliegts.

Norādījumi ķīmisko reaktīvu lietošanai

73. Atļauts izmantot tikai tos reaktīvus, kuri ieslēgti pielietojamo ķīmisko reaktīvu sarakstā. Sarakstā neieslēgto reaktīvu iegāde, glabāšana un iegāde ir aizliegta.
74. Degošie un viegli uzliesmojošie šķīdumi jāglabā metāla kastēs vai ar metāla loksnēm izklātās skapju sekcijās.
75. Ķīmisko reaktīvu glabāšana citos kabinetos aizliegta. Ķīmiskie reaktīvi, kuri nepieciešami eksperimentiem dabaszinībās, fizikā, bioloģijā un citos priekšmetos, jāņem pirms stundām no ķīmijas kabineta mēģinājumiem nepieciešamos daudzumos.
76. Reaktīvu glabāšana traukos bez etiķetēm ir aizliegta.
77. Reaktīvus, kuri sarakstā minēti un apzīmēti kā speciālie vai demonstrējamie, izmanto un demonstrē tikai skolotājs. Skābes un sārņus skolēni saņem no skolotāja kā atšķaidītus šķīdumus.
78. Izpildot demonstrācijas eksperimentus, laboratorijas un praktiskos darbus, skolotājam jāievēro metodiskās rekomendācijas un drošības tehnikas noteikumi, strādājot ar ķīmiskiem reaktīviem.